

ΚΟΙΝΟ ΨΗΦΙΣΜΑ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Τα Τμήματα Φυσικοθεραπείας των Α.Ε.Ι. της Ελλάδας, ως ακαδημαϊκοί και επιστημονικοί φορείς που εκπαιδεύουν τους επαγγελματίες υγείας στον τομέα της αποκατάστασης και της θεραπευτικής άσκησης, με αφορμή:

- την ενεργοποίηση της Ειδικής Επιτροπής για την Ιατρική Δραστηριότητα της Συμπληρωματικής Ιατρικής/Θεραπευτικής Άσκησης στο πλαίσιο Ομάδας Εργασίας του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (Κ.Ε.Σ.Υ.)
- και του Κοινού Ψηφίσματος των Τμημάτων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Τ.Ε.Φ.Α.Α.) περί θεσμικής ένταξης των αποφοίτων Τ.Ε.Φ.Α.Α. στον Τομέα Υγείας με υπηρεσίες σχεδιασμού, επίβλεψης και υλοποίησης προγραμμάτων θεραπευτικής άσκησης σε δομές υγείας (ημ. 09/05/2025)

ενώνουν τη φωνή τους και **εκδίδουν το παρόν ψήφισμα**, με σκοπό την προάσπιση της δημόσιας υγείας και της επιστημονικής ορθότητας στην εφαρμογή της **θεραπευτικής άσκησης**.

1. Η **θεραπευτική άσκηση** (therapeutic exercise) δεν αποτελεί απλώς μια μορφή φυσικής δραστηριότητας, αλλά μία **δομημένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη θεραπευτική παρέμβαση**, που εφαρμόζεται αποκλειστικά από φυσικοθεραπευτές με στόχο τη βελτίωση ή αποκατάσταση λειτουργιών σε άτομα με **οξείες ή χρόνιες παθολογίες, νευρομυοσκελετικές ή καρδιαγγειακές και αναπνευστικές διαταραχές, και παθήσεις, μετεγχειρητικές καταστάσεις, κακώσεις ή μειωμένη λειτουργικότητα**. Απαιτεί ολοκληρωμένη αξιολόγηση, γνώση παθοφυσιολογίας, κλινικό συλλογισμό, σχεδιασμό εξατομικευμένου προγράμματος και συνεχή επαναξιολόγηση, προκειμένου να είναι **ασφαλής, αποτελεσματική και ωφέλιμη για την υγεία του ασθενούς**.
2. Η συνταγογράφηση και εφαρμογή της θεραπευτικής άσκησης αποτελεί θεσμικά **αποκλειστικό αντικείμενο των πτυχιούχων φυσικοθεραπευτών Α.Ε.Ι.**, οι οποίοι:
 - Διαθέτουν **τεκμηριωμένη κλινική εκπαίδευση και εμπειρία** σε όλο το φάσμα της αποκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων της αξιολόγησης και της εφαρμογής θεραπευτικών προγραμμάτων.
 - Εκπαιδεύονται σε βάθος σε **παθολογικές καταστάσεις, μυοσκελετική, νευρολογική, καρδιαγγειακή, αναπνευστική και παιδιατρική αποκατάσταση**, καθώς και στην **εκτίμηση της λειτουργικότητας και την εμβιομηχανική ανάλυση κίνησης**.
 - Έχουν **ολοκληρώσει πάνω από 1000 ώρες εκπαίδευσης σε νοσοκομεία και κέντρα αποκατάστασης** στο πλαίσιο των κλινικών μαθημάτων και της πρακτικής άσκησης.
 - Έχουν **κλινική κρίση, συλλογιστική σκέψη και δεξιότητες λήψης αποφάσεων** σε πραγματικό θεραπευτικό περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη το ιατρικό ιστορικό, τα συνοδά νοσήματα και τις ιδιαιτερότητες κάθε περίπτωσης.

Ψηφιακή Βεβαίωση Εγγράφου

Μπορείτε να ελέγξετε την ισχύ του εγγράφου
σκανάροντας το QR code ή εισάγοντας τον κωδικό
στο docs.gov.gr/validate

- **Διαθέτουν εν τω βάθει γνώση και εκπαίδευση σε όλα τα είδη των εξειδικευμένων θεραπευτικών ασκήσεων** που στοχεύουν σε όλο το φάσμα των κλινικών πληθυσμών, καθώς και τις αρχές προοδευτικότητας που διέπουν την αποκατάσταση με θεραπευτική άσκηση.
3. Αντιθέτως, η **παροχή ή "συνταγογράφηση" θεραπευτικής άσκησης από μη φυσικοθεραπευτές**, όπως επαγγελματίες φυσικής αγωγής ή γυμναστές χωρίς εν τω βάθει γνώση σε παθολογίες, συννοσηρότητες, εξειδικευμένα θεραπευτικά ασκησιολόγια κτλ, αποτελεί **πράξη δυνάμει επικίνδυνη και δίχως επιστημονική κλινική θωράκιση**, διότι:
- Η απουσία **κλινικής εκπαίδευσης στα μέσα και τις μεθόδους αποκατάστασης** καθιστά αδύνατη την ορθή εκτίμηση των περιορισμών, αντενδείξεων και κινδύνων που συνοδεύουν κάθε παθολογική κατάσταση.
 - Η χρήση προγραμμάτων άσκησης δίχως κλινικό υπόβαθρο μπορεί να **επιδεινώσει την υγεία του ασθενούς**, να προκαλέσει **επανατραυματισμό, δευτερογενείς επιπλοκές ή επιδείνωση της λειτουργικότητας**.
 - Η **παραβίαση των επαγγελματικών ορίων** και των θεσμοθετημένων ρόλων θέτει σε κίνδυνο την **ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας**, αλλά και την **εμπιστοσύνη των πολιτών στο σύστημα αποκατάστασης**.
4. Τονίζεται ότι **μια ειδικότητα για να οριστεί ως κλινική απαιτεί πρόγραμμα σπουδών το οποίο από το ΦΕΚ ίδρυσης του Τμήματος να εντάσσεται στις επιστήμες υγείας**. Η ΕΘΑΕΕ κρίνει κατά πόσο τα προγράμματα σπουδών ανταποκρίνονται στο σκοπό ίδρυσης του κάθε τμήματος. Το ότι τα ΤΕΦΑΑ διαθέτουν πιστοποιημένα προγράμματα αυτό δε σημαίνει ότι τους αναγνωρίζεται η δυνατότητα να εκτελούν κλινικές πράξεις. Η συμπερίληψη στα προγράμματα σπουδών μαθημάτων που άπτονται της υγείας δεν εντάσσει αυτομάτως τους πτυχιούχους που τα κατοχύρωσαν στους επιστήμονες υγείας. Ομοίως, **τα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων Φυσικοθεραπείας βρίθουν από ιατρικά μαθήματα**, δίχως αυτό να σημαίνει ότι οι πτυχιούχοι Φυσικοθεραπείας διεκδικούν την κατοχύρωση ιατρικών πράξεων.
5. **Τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ΑΕΙ στην Ελλάδα καθορίζονται βάσει του βασικού τίτλου σπουδών και όχι βάσει των μεταπτυχιακών προγραμμάτων**. Συγκεκριμένα, τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων του τμήματος Φυσικοθεραπείας έχουν θεσπιστεί βάσει του Προεδρικού Διατάγματος 90/95 (ΦΕΚ 53/8-3-95), βάσει του οποίου οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Φυσικοθεραπείας, φέρουν τον επαγγελματικό τίτλο «Φυσικοθεραπευτές ή Φυσιοθεραπευτές» και απασχολούνται είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με τους ιατρούς, μετά από σχετική ιατρική διάγνωση, με την **πρόληψη, βελτίωση και αποκατάσταση παθολογικών καταστάσεων, συγγενών και επίκτητων καθώς και τραυματικών βλαβών που προκαλούν διαταραχές στο ερειστικό, μυϊκό, νευρικό, αναπνευστικό και καρδιαγγειακό σύστημα**. Ο πτυχιούχος Φυσικοθεραπευτής, επιλέγει και εκτελεί τις φυσικοθεραπευτικές πράξεις μετά από γραπτή διάγνωση ή γνωμάτευση του ιατρού και σύμφωνα με τις τυχόν σχετικές οδηγίες του. Ως φυσικοθεραπευτικές πράξεις νοούνται τα μέσα, οι μέθοδοι και οι τεχνικές που διδάσκονται στα Τμήματα Φυσικοθεραπείας και προβλέπονται από την κείμενη

Ψηφιακή Βεβαίωση Εγγράφου

Μπορείτε να ελέγξετε την ισχύ του εγγράφου
σκανάροντας το QR code ή εισάγοντας τον κωδικό
στο docs.gov.gr/validate

νομοθεσία. Επιπρόσθετα, το επίσημο επαγγελματικό όργανο και φορέας διεκδίκησης και διασφάλισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων του κλάδου, ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών, αναβαθμίστηκε σε Ν.Π.Δ.Δ. με το νόμο 3599/2007. Αντιθέτως, σύμφωνα με το βασικό τίτλο σπουδών οι απόφοιτοι των ΤΕΦΦΑ κατοχυρώνουν επαγγελματικά δικαιώματα στους εξής τομείς: **i) Φυσική Αγωγή** (Προεδρικά Διατάγματα: ΠΔ.107/τ.Α΄/1983, ΠΔ.64/1993 και Νόμοι: Ν. 1566/1985, και Ν. 3194/2003), **ii) Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση** (Ν. 3699/2008, άρθρα 19 και 20) **iii) ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών γυμναστηρίων ή ιδιωτικών σχολών εκμάθησης αθλημάτων** (ΠΔ 219/2006 και Ν. 3599/2007), **iv) προγράμματα άθλησης για όλους** (Ν. 2527/2013 και ΦΕΚ 1776/2016), **v) Αθλητισμός** (Ν. 2725/1999 και Ν. 3057/2002). Από τα παραπάνω φαίνεται ότι **κανένα δικαίωμα δεν κατοχυρώνεται σε αποφοίτους ΤΕΦΑΑ για εφαρμογή κλινικών πράξεων σε κλινικούς πληθυσμούς και δομές υγείας.**

6. Επίσης, η παραγωγή διδακτορικών διατριβών, και ερευνητικών δημοσιεύσεων αποτυπώνει το γνωστικό αντικείμενο συγκεκριμένων μελών ΔΕΠ και το επιστημονικό και ερευνητικό ενδιαφέρον των υποψήφιων διδακτόρων. **Επουδενί οι επιστημονικές δράσεις των τμημάτων μετά το προπτυχιακό επίπεδο συνδέονται με τις γνώσεις και δεξιότητες των κατόχων του βασικού τίτλου σπουδών και των αντίστοιχων επαγγελματικών τους δικαιωμάτων.**
7. Επιπροσθέτως, **η διεπιστημονική συνεργασία σε κάθε εκδήλωσή της δεν συνιστά και ταύτιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων** και της επάρκειας του κάθε μέλους της ομάδας να εφαρμόζει με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα κλινικές μεθόδους.

Από τα παραπάνω, προκύπτει ότι:

- ✓ **δεν υφίσταται κανένα εκπαιδευτικό και επαγγελματικό κενό για τον αποκλειστικό ρόλο του πτυχιούχου φυσικοθεραπευτή στον σχεδιασμό, εφαρμογή, επίβλεψη και οργάνωση προγραμμάτων θεραπευτικής άσκησης.**
- ✓ **η θεραπευτική άσκηση είναι ένα επιστημονικό εργαλείο φυσικοθεραπείας και όχι γενικής εκγύμνασης.** Επιπροσθέτως, η θεραπευτική άσκηση αποτελεί βασικό πυλώνα των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών Φυσικοθεραπείας διεθνώς και αποτελεί αποκλειστική θεραπευτική πράξη των φυσικοθεραπευτών. **Η παραχώρησή της σε μη φυσικοθεραπευτές δεν αποτελεί καινοτομία ή διεύρυνση δικαιωμάτων αλλά υποβάθμιση της αποκατάστασης και απειλή για την υγεία και την ασφάλεια των ασθενών.** Η δε δημιουργία επαγγελματιών υγείας που δεν κατέχουν πανεπιστημιακούς βασικούς τίτλους σπουδών στο χώρο της υγείας συνιστά κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

Η προστασία της δημόσιας υγείας και της επιστημονικής δεοντολογίας αποτελεί **κοινή ευθύνη όλων των φορέων** και ξεκινά από τον σαφή καθορισμό **ρόλων, αρμοδιοτήτων και οριοθέτησης της επαγγελματικής παρέμβασης, για την Επιστημονική Εγκυρότητα, την Ποιότητα Φροντίδας και την Ασφάλεια των Πολιτών.**

Ψηφιακή Βεβαίωση Εγγράφου

Μπορείτε να ελέγξετε την ισχύ του εγγράφου
σκανάροντας το QR code ή εισάγοντας τον κωδικό
στο docs.gov.gr/validate

Καθηγητής Γ. Γιόφτσος

Πρόεδρος Τμ. Φυσικοθεραπείας

Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

GEORGIOS
GIOFTSOS

Digitally signed by
GEORGIOS GIOFTSOS
Date: 2025.05.22
10:57:49 +03'00'

Καθηγητής Ηλ. Καλλίστρατος

Πρόεδρος Τμ. Φυσικοθεραπείας

Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος

ILIAS
KALLISTRATOS

Digitally signed by
ILIAS KALLISTRATOS
Date: 2025.05.22
16:52:09 +03'00'

Καθηγητής Γ. Πουλής

Πρόεδρος Τμ. Φυσικοθεραπείας

Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

IOANNIS POULIS
22/05/2025 15:42

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Σ. Λαμπροπούλου

Πρόεδρος Τμ. Φυσικοθεραπείας

Πανεπιστημίου Πατρών

Καθηγήτρια Μ. Τσιρώνη

Πρόεδρος Τμ. Φυσικοθεραπείας

Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ψηφιακή Βεβαίωση Εγγράφου

Μπορείτε να ελέγξετε την ισχύ του εγγράφου
σκανάροντας το QR code ή εισάγοντας τον κωδικό
στο docs.gov.gr/validate

Επιβεβαιώνεται το γνήσιο. Υπουργείο
Ψηφιακής Διακυβέρνησης / Verified by the Ministry
of Digital Governance, Hellenic Republic
20250522203948+03'00'

Κωδικός εγγράφου: cki3S-cM9Vz5zGknZaQUMg

Σελίδα: 4/4

Υπογραφή:
ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΡΩΝΗ
Πατρώνυμο: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΑΦΜ: 052562184
Ημ. Υπογραφής: 22/05/2025 20:39:45